

Evropský mír zápletkou Rakouska se Srbskem ohrožen.

RAKOUSKO PŘERUŠILO DIPLOMATICKÉ STYKY A VYSLALANEC OPUSTIL BĚLEHRAD.

Rusko sbírá. — Němci v Berlíně demonstrují ve prospěch Rakouska.

Londýn, 25. července. — Hrozivé válčné mraky v posledních osmačtyřiceti hodinách opět vjeví se na evropském obzoru. Srbská vláda odepřela splnit Rakouskou nejponížšou požadavky, jaké kdy byly od neodvislého národa na usmíření za sarajevskou vraždu, pro kterou Rakousko činně zodpovědným, požadovány.

Rakouský vyslanec u srbského královského dvora v Bělehradě, baron Giesl-Gieslingen, odezdal na vyzvání své vlády Srbsku notu od Rakouska. Nota psána jest tonem co nejostřejším a téměř tožná s prohlášením války. Odpověď na otázku, zdali Srbsko jest ochotno učiniti přítrž velkoserbské agitaci a soudně stíhati všechny, kteří nějak zapleteni jsou do atentátu na arciknížete následníka Františka Ferdinanda a jeho manželku, vévodkyni z Hohenbergu, spáchaného 28. června v Sarajevu, hlavním městě Bosny, požadována byla nejdříve do šesté hodiny v sobotu večer.

Znění noty rakouské vlády.

Rakousko zle si stěžuje, že srbská vláda, ačkoliv sáhla lojalně vůči vládě rakousko-uherské, neučinila žádné kroky, aby potlačila podvrtná hnutí a stávanie srbských časopisů. Toto trpělivé vedlo k tomu, že srbské obyvatelstvo bylo naplněno nenávisť vůči Rakousko-Uhersku a vůči všemu, co je rakouské. Tato nenávisť došla zřejmého výrazu ve vraždě našeho člena v Sarajevu. Výpověď naši zatečených útočníků prý je prokazáno, že byli podněceni z Bělehradu a že srbské důstojníky a úředníky dodali jim zbraně a bomby.

Nota upomíná na to, že Srbsko svého času se zavázalo, že nebude klásti žádný odpor anebi Rakousko-Uherska. Nota žádá úplnou změnu srbské politiky vůči všem rakouským. Politika tato za všech okolností musí býti přátelsky susedská. Události posledních let, zvláště atentát v Sarajevu, ukázaly, že je v proudu podvrtné hnutí, jež má za úel odtržení jistých částí území od Rakouska. Nejen že úřední kruhy v Srbsku dodaly zbraně a atentátu, útočníci byli také pod ochranou srbských pohraničních orgánů dopraveni do Bosny.

Všechny tyto události, jak praví se v notě dále, nedovolují rakouské vládě více, aby nečinila k tomu přihlížela, aby dále zachovávala vyčkávací stanovisko. Naopak tato považuje za svoji povinnost učiniti konec velkoserbskému hnutí, poněvadž tato znamená stále ohrožování uvnitř rakouské říše.

Abý toho cíle bylo dosaženo, vidí se rakousko-uherská vláda nucenou požadovati od srbské vlády úřední ujištění, že odsuzuje vyšetřené jednání. Toto prohlášení musí být nejdříve 26. července, tedy min. neděle, uveřejněno na první straně úředního orgánu. Současně musí býti vystaveno politování srbské vlády nad účastenstvím srbských důstojníků a úředníků na krvavém činu v Sarajevu. Těmto budí dáno na vyzvání, že v budoucnosti budou stíhání a největší přísností, budou-li se podílet na podvrtném hnutí. Toto prohlášení, jak požaduje se v notě, musí být jako denní rozkaz krále srbského sděleno srbské armádě v úředním vojenském orgánu.

Srbská vláda musí se dále zavázat, že bezohledně potlačí jakoukoliv pobuřující propagandu proti rakouské říši a všecké podněcování k nenávisť, zvláště spůsobem publicistickým. Spolek "Národní Sobranje" (snad "Obrana") musí býti rozpuštěn a všechny jeho propagandní prostředky musí být zabaveny a zničeny. Stejným způsobem musí být zakročeno proti jiným spolkům.

Srbská vláda musí se zavázat za přiměřená opatření, aby podobné spolkové nemohly pokračovat ve svém pobuřování. Všechny

učitelové propagandy a učebné prostředky musí být odstraněny ze škol.

Od srbské vlády požadováno je souhlas k tomu, aby rakouské orgány mohly se podílet na potlačení propagandy, namířené proti teritoriální integritě rakouské říše. Srbsko má okamžitě započít vyšetřování vražedného spiknutí a přibráním rakouských úředníků. Atentátem v Sarajevu kompromitovaní důstojníci a úředníci, jako major Voja Takosić, Milan Ciganović a jiní, mají být na místě zatčeni a srbská vláda musí částenství srbských úřadů na podlouhání dopravě zbraní a bomb přes rakouské hranice zakázat pod trestem okamžitého propuštění. Konečně požaduje rakouská vláda odvolání nezodpovědných projektů jistých vysokých srbských úředníků.

Ku konci sděluje se v notě, že odpověď na ni očekávána je nejpozději v sobotu 25. července o šesté hodině večer. Ku notě přiložen je výsudek vyšetřování, provedeného rakouskou vládou ve spojení s atentátem, jímž se je prokázáno, že srbské důstojníky a úředníky podíleli se na atentátu v Sarajevu.

Srbská vláda s odpovědí čekala až na poslední okamžik a teprve 10 minut před šestou hodinou, když již čas ultimata Rakouska vypršel, srbský předseda ministerstva objevil se na vyslanectví a odpověď své vlády rakouskému vyslanci odezdal.

Z odpovědi vysvitlo, že Srbsko uvoluje se splnit všechny požadavky, až na to, aby rakouské úředníky podíleli se na vyšetřování a uvalovali zodpovědnost na srbskou vládu za proti Rakouskou propagandu.

Po obdržení noty rakouský vyslanec uvědomil ihned zahraniční úřady a diplomatické styky byly přerušeny. Za půl hodiny na to rakouský vyslanec se svojí rodinou a družinou vlakem Bělehrad opustil.

Londýn, 26. července. — Jak se záležitosti během neděle vyvinuly, lze pozorovati, že Rakousko přeje si války se Srbskem, což nejlépe dalo na jevo zatčení blízce Budapešti gen. Putnika, hlavního velitele generálního srbského štábu, ačkoliv tento byl později opět na nátlak cisaře propuštěn.

Neočekává se, pakli k tomu vůbec dojde, že válka bude formálně prohlášena, ješto Srbsko neobedlo hágenskou mírovou konvencí. V Rakousku prohlášeno všeobecné stanné právo a nařízeno odročeni parlamentu, jakož i všech soudních institucí a všude železná censura zavládla, tak aby svět ničeho nedovídel se o zamýšlených plánech.

Mezitím co Rakousko oznámilo částenčnou mobilizaci, rakouský vyslanec v Londýně nabádá vše

JACOB G. SCHURMAN.

Předseda univerzity Cornell, který snad se bude ucházeti o zvolení za guvernéra New Yorku.

cky rakouské příslušníky vojenských služeb povinné, aby domů se navrátitili.

Také v Rusku učiněna všemožná opatření, aby niého ohledně zámoř. Ruska na venek se nedostalo.

Německo oznámilo ostatním mocnostem, že zápletka týká se jedině Rakousko-Srbských národností a ty nechtě mezi sebou se vyrovnají. Pakli ale některá jichá mocnost do toho se zmíchá, prohlásí, že vážné následky musí následovati.

Z Ruska dochází úřední zpráva, sdělující, že panuje naděje na zachování míru. Zahraniční ministr, Sergius Sazonoff, učinil návrh, jímžž douhá Rakousko uspokojiti a ten samý čas ochranu svrchovanosti Srbska poskytnouti.

Po celém Rakousku ve vlastních demonstracích se pokračuje a, jak zprávy vzduch cenzurované, sdělují, lidé tamní jsou prý pro válku celí nadšení. Také v Berlíně Rakousku souhlasně sbíhají se odbyvají. Podobné demonstrace ve prospěch Srbska zase prý se dějí v Petrohradě a Paříži. Britická admirality vydala rozkazy držeti loďstvo pro válku připravené.

Ze Semlina došla do Londýna zpráva, sdělující, že po odstěhování srbského dvora z Bělehradu, všechny oběhody byly zavřeny a značný zmatek mezi tamním obyvatelstvem nastal, ješto kolují pověsti, že Rakousko ihned k bombardování města přikročí.

Velké oddíly srbského vojska shromažďují se v okolí Semendrie.

Petrohrad, 25. července. — K mobilizaci ruské armády bude ihned přikročeno. Car usnešni ministerstva v tom smyslu potvrdil. Ten samý den pak všechny kadety, již vojenské školy ukončili, na důstojníky povýšil. Všecky ruské časopisy v Petrohradě požadují, aby byla ruská armáda na frontě rakouské ihned mobilizována a deklarují, že Rusko neasmí trpět, aby na Srbskou neodvislost bylo útočeno. Rusko jest si plně vědomo, že ultimatum Rakouska jest hlavně proti němu namířeno a rušitelé míru nebudou míti pouze co říci se Srbskem, nýbrž i s Ruskem. Neodvolali Rakousko ultimatum, Rusko neoude nečině ku násilnostem Rakouska a přihlížíti. Oznamuje se, že byla mobilizace pěti armádových sborů nařízena. — Sazonov, zahraniční ministr, projednával podrobnosti nynější srbské krise a dospěl k tomu přesvědčení, že Rakousko pokoj dání nemine a nedá a odvratí-li se válka nyní, dojde k ní k válce balkánské situací později. Ministr války Sachomlinov podával přehled stavu, v jakém asi nyní ruská armáda jest. Právil, že jest dnes Rusko vojensky daleko silnější, nežli bylo před japonskou válkou v roce 1904. Má dnes 31 armádni sbor, dlekonalá děla a všecko moderní zařícení. Také ostatní ministři posílali správy. Bylo poukázováno na vnitrozemskou krise a stávku, ale vyzdvohováno, že až je vážná, není přece takového rázu, aby doháněla Rusko k nečinnosti. Ruske frunce jsou nejlepší v Evropě, žádná jiná země stanní neasí pokračuje v takovém stavu. Jednomyslný náhled byl, že od roku 1908 utrpoła již od Rakouska ústráky mnoho, nežli aby mohla snázeči dále.

Vláda, 26. července. — Srbský ministr obdržel z Kraguyeratze od korunního prince Alexandra depeši, kterou se nazřuje všeobecná mobilizace srbské armády a zároveň svolal zasedání skupitiny do Niše, starého to opevněného hlavního města, 130 mil jihovýchodně od Bělehradu ležícího.

ČECHY.

Praha, 12. července. — (Poštovní zpráva.) — Česká slavnost v Kateřinkách, která byla navštívena více než 4000 osob a současně německá slavnost tanže, navštívená asi 2000 osob, minuly beze srážky následkem rozsáhlých bezpečnostních opatření státních úřadů v Kateřinkách. Za to bylo po příchodu českých účastníků slavnosti, mijiela město Opavu, několik osob raněno holemí. — dežo na západní straně, kudy přicházeli účastníci a kde bylo četnictvo, nic se nestalo, došlo na východní straně příchodu, kde střžení bylo svěčeno policií, ku srážkám po příjezdu prvního vlaku v poledne na severní nádraží. Několik lidí, jímž německá omladina zatarasila cestu z nádraží, bylo zbito holemí a zatlačeno zpět do nádraží. Když stráž dostala posily, byl jim zajistěn odchod z nádraží. Bezprostředně před příchodem na kateřinskou stranu Opavy byli Češi opět napadeni holemí. Později se zjistilo, že bylo šestnáct lidí ležce zraněno. Český poslanec Gudrich, který byl cestou z nádraží poznán Němci, dostal holi ránu přes hlavu a zptísobena mu trhlina jeden a půl centimetru dlouhá. U vozu, který byl napaden Němci, spáčil se kůň. Jeden z útočníků byl přejet a těžce zraněn dopravou do nemocnice. Jiný byl udeřen kopcem. Poněvadž městská policie při neočekávané prudkém útoku brzy nedostačovala, převzal z rozkazu zenské vlády správce státní policejního referátu policejní komisař Doblenschall řízení bezpečnostní služby ve všech ulicích, kudy přicházeli účastníci, a vyslal četnické zálohy na ohrožená místa. Po té nařízena vojenská pohotovost, která podporovala četnictvo při oddělování obou tábořů v Kateřinkách, jakož i večer při chránění odchodu českých účastníků Opavou; Češi odtáhli bez závady, až na to, že z davu byl vržen kámen a že jeden občan vzeplil se důstojníkem. Po odjezdu posledního vlaku o půl 11. hodině večer vrátila se vojenská pohotovost do kasáren. Zbytk domácích českých účastníků, kteří zbyli ještě na místě slavnosti, byl doprovázen četnictvem domů. Celkem bylo zatčeno 15 lidí. Uvnitř města Opavy, kudy čeští účastníci nesměli procházeti, vytluckla německá omladina na různých místech okna, tak na příklad v besedě pět oken, v soukromé české obecné škole okna v přízemí do postranní ulice vedoucí a dva vkladce českých živnostníků.

Praha, 13. července. — Právem znepokojující zprávu obdržel tyto dny rolník p. Dejmál v Borovčanech a Příbyslavi. Letos v únoru vypravil se jeho 25-letý syn Karel Dejmál do Ruska, aby si tam našel zaměstnání. Byl dříve účetním v Červinkové továrně v Nymburce a hledal si v Rusku nějaké povolání příbuzné. Konečně je našel v Dubně, ve Volynské gubernii u našeho krajana p. Krobů, který je tam obchodníkem. — Ale už o svatodušních svátcích od Krobů zmizel, ani neoznámv.

Královna Eleonora, jež byla v Ulsteru ustavila, vyčkává před podniknutím dalších kroků pokyny od šira Carsona a kapitána Craiga, kteří dli v Londýně, kam byl Carson k poradě přivzán. Panuje však přesvědčení, že příštím krokem unionistů bude povel ke všeobecné mobilizaci ulsterských dobrovolníků, aby jejich demonstraci byl v vlády vyvolán další nátlak, by povolila právní ulsterských vůdů. Z předních kruhů v Ulsteru bylo bez ostychu pronášeno přesvědčení, že nepovolí-li vláda, bude v Ulsteru ještě před přijetím zákona o írské samosprávě provolána prozatímní neodvislá vláda. Jedním z její úmyslu bylo zmocnění se vládních budov v Ulsteru, ale rozvážnější živly se proti tomu opírají. Uvádí, že nesmí býti takové kroky podniknuty, neboť by znamenaly porušení veřejných služeb, zvláště, kdyby chtěli předáči nisterství se zmocniti pošty a telegrafu a zavzdaly by anglické vládě dostatečnou přímku k vojenskému zakročení. Vláda se chystá k zavedení stanného práva v ulsterském území, kde byly sesíleny vojenské posádky a rozmnožena policie. K tomu cíli má v území sehnáno asi 10,000 vojáků, kterým hodlá dáti ku pomoci sbor vyzvolžených vojáků v počtu 40,000 mužů, povolanych k mimořádné službě. Jest si jista, že s touto brannou silou bude moci s prospěchem kdykoliv a kdekoliv zakročiti, kdyby ulsterské demonstrace vybočily ze zákonných mezí, jak tím výdeove unionistů hrozí. V ulsterském území panuje velká obchodní a průmyslová tiseň, následované nedostatkem peněz. Obchod a průmysl byly skoro zastaveny a všude jest viděti ohečť k pokračování v obchodní činnosti, když hrozí nraěna občanské války. V obchodních kruzích jest známo, že by většina obchodníků a průmyslníků ochotně svolila k smírčné dohodě na základě vzájemných ústupků, ale netroufá si vzeptiti se původním požadavkům šira Ed. Carsona z ohledu na smyslení, převládající v masách lidu.

Petrohrad, 25. července. — Úřady učinily přísná opatření ku potlačení stávkových nepokojů, jež jsou již od několika dní v hlavním městě v proudu. Pokud v Petrohradě nečkal francouzský prezident Poincaré, zacházeno bylo se stávkáři poměrně mírně, nyní však po jeho odchodu má býti proti stávkáři zakročeno s největší bezohledností. Čtyry pluky gardové jedy a dva pluky kyryšníků přibýly sem již z Krásného Sela pod velením generála Kazna-Scla, aby pomáhaly při potlačování nepokojů. Na ulicích umístěna jsou strojní děla. V různých srážkách mezi stávkáři a policií a kozáky bylo mnoho osob poraněno. Četní stávkovní vůdové byli zatčeni.

Anglie. Londýn. — Jakmile se rozšířila zpráva, že Rusko mobilizuje, na londýnské burse nastala demoralizace. Byly nabízeny všechny papíry a britské consoly klesly na 73 a 5/8, o jedno a čtvrt procenta, ruské dluhopisy klesly o dvě a půl procenta, rakouské a uherské o 2 procenta, kdežto americké papíry klesly o \$1 až \$3. — Největší strátu utrpěly cenné papíry dráhy Canadian Pacific. K poledni se poněkud trh upevnil, ale nervozita a rozčilení zůstaly. Následkem neúspěchu, kterým skončily porady vůdů různých stran v parlamentu, lze očekávati, že obě strany uáží všech možných prostředků k provedení svých zájmů. Prozatím vlá-

Ice Cream

ZMRZLINA

na prodej ve všech předních lékárnách a cukrářských obchodech.

Žádejte vždy a všude "Delicia" zmrzlinu vyráběnou

The Fairmont Creamery Co.

Závod pohřebnický a balsamovačský

Frank a Dorota Jandovi

obslužba pohřebnická a balsamovačská v č. 1235 Jit. 13. ul., Omaha, Neb.

Tel. Douglas 2984

KAREL FRANTIŠEK JOSEF.

Archievévoda, nyní dědic rakousko-uherského trůnu.

KRÁLOVNA ELEONORA.

Choť bulharského krále, jež po ušáh na navštěvu Spoj. Států.